

SBÍRKA
ROZHODNUTÍ
NEJVYŠŠÍHO
SPRÁVNÍHO
SOUDU

7^{2005 / III. ročník / 25. 7. 2005}

OBSAH

575. Pobyt cizinců:
kompetenční vyluka 567
576. Ceny: nájemné a úhrada
za plnění poskytovaná
s užíváním bytu 569
577. Daň z příjmů právnických osob:
zdanění úroků z úvěrů podle
mezinárodních smluv
o zamezení dvojího zdanění 574
578. Provoz na pozemních
komunikacích: jízda
do křižovatky couváním 580
579. Důchodové pojištění:
starobní důchod
a částečný invalidní důchod 583
580. Hospodářská soutěž:
jednání ve vzájemné shodě 588
581. Řízení před soudem: osvobození
od soudních poplatků 594
582. Řízení před soudem: osvobození
od soudních poplatků 597
583. Cenné papíry: neuveřejnění
výroční zprávy o hospodaření
Řízení před soudem:
dokazování 599
584. Důchodové pojištění:
zastavení výplaty částečného
invalidního důchodu 602
585. Služební poměr policistů:
kázeňský trest a propuštění 607
586. Politické strany:
povinnost předkládat
výroční finanční zprávu 609
587. Daňové řízení: průkazní
povinnost správce daně
Daň z příjmů: úprava základu
daně při sjednání cen odlišných
od cen na trhu obvyklých 612
588. Řízení před soudem:
přezkoumatelnost rozhodnutí
o propuštění policisty
ze služebního poměru
ve správním soudnictví 617
589. Správní řízení: doručování 618
590. Daňové řízení: odvolání
proti rozhodnutí o dani
stanovené podle pomůcek 621
591. Azyl: důvody udělení azylu 623
592. Azyl: důvody udělení azylu 625
593. Vada řízení před správním
orgánem jako důvod kasační
stížnosti 628
594. Řízení před soudem:
žalobní námítky 629
595. Rozhodnutí správního orgánu:
nepřezkoumatelnost 631
596. Výsluhový příspěvek soudců
bývalých vojenských soudů 635
597. Správní řízení: přezkum
rozhodnutí v mimoodvolacím
řízení 640
598. Státní občanství: prohlášení
o nabytí státního občanství 642
599. Daňové řízení: důkazní
břemeno 645
600. Daň z přidané hodnoty:
předčasné ukončení finančního
leasingu 648
601. Dualismus práva:
pozemkové úpravy 654
602. Azyl: následky vstupu na území
jiného státu 658

Pobyt cizinců: kompetenční výluka

k § 171 písm. c) a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění zákona č. 140/2001 Sb. (v textu též „zákon o pobytu cizinců“)

Výluka ze soudního přezkumu uvedená v § 171 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, není protiústavní ani v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, neboť správní vyhoštění ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva je zákonné, sledující legitimní cíl a nezbytné v demokratické společnosti. Posouzení přiměřenosti tohoto zásahu s ohledem na změny skutkového stavu lze ostatně dosáhnout v rámci jiných institutů, např. odstranění tvrdosti správního vyhoštění (§ 122 tohoto zákona), popř. cestou mimořádných opravných prostředků (§ 65 správního řádu ve spojení s § 168 citovaného zákona).

(Podle usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2004, čj. 10 Ca 206/2003-37)

Prejudikatura: srov. např. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Daliová proti Francii* (Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva č. 2/1998, str. 44)

Věc: Nataliya I. (Ukrajina) proti Policii České republiky – Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie o správní vyhoštění.

Policie ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ostrava, Referát cizinecké a pohraniční policie Chotěbuz, svým rozhodnutím ze dne 13. 5. 2003 žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců uložil správní vyhoštění z přechodného pobytu na území České republiky s dobou platnosti na tři roky. Správní orgán to odůvodnil neoprávněným pobytem žalobkyně na území ČR. Po uplynutí platnosti víza, které ji k pobytu v ČR opravňovalo, totiž žalobkyně nevycestovala a svůj další pobyt zde nezlegalizovala.

Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně odvolala. V odvolání uvedla, že pobývá ve městě K. u sestry, která je provdaná

za občana ČR, a že jí pomáhá s dítětem, v čemž jí vyhoštění brání. Je přitom jediným rodinným příslušníkem, který může sestru takto navštěvovat. Uvedla dále, že zde měla příležitostnou nelegální práci, přičemž prodloužení doby pobytu jí měli zaříditi klienti v souvislosti s prací.

Rozhodnutím ze dne 5. 8. 2003 žalovaný odvolání zamítl s odůvodněním, že žalobkyně se po dobu téměř dvou let zdržovala na území České republiky neoprávněně, a to vědomě, a že zde rovněž neoprávněně pracovala. Žalovaný proto nepovažoval namítané rodinné vazby za důvod pro změnu napadeného rozhodnutí a zásah do těchto vazeb za nepřiměřený vzhledem k závažnosti protiprávního jednání.

Žalobkyně v žalobě směřující proti tomuto rozhodnutí žalovaného namítala, že dne 21. 5. 2003 uzavřela sňatek s Martinem K., občanem ČR, který žije a pracuje ve městě K. Žalobkyně dále uvedla, že s ním čeká dítě, a dovolávala se proto práva na sloučení rodiny a práva na společnou výchovu dětí, jak je zaručuje zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, a čl. 31 Listiny základních práv a svobod. Žalobkyně se však v žalobě nevěnovala otázce, zda žalovanému oznámila změnu skutečnosti rozhodné pro posouzení přiměřenosti tohoto zásahu, tj. uzavření manželství a očekávání narození dítěte s občanem České republiky.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě jednak namítl, že žaloba byla podána opožděně, tedy po lhůtě deseti dnů stanovené v § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a jednak poukázal na ustanovení § 171 písm. c) téhož zákona, podle něhož je rozhodnutí o správním vyhoštění vyloučeno z přezkoumání soudem, pokud důvodem pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění byla skutečnost, že se cizinec před zahájením správního řízení zdržoval na území ČR neoprávněně.

Městský soud v Praze žalobu odmítl.

Z odůvodnění:

Městský soud v Praze se předně musel zabývat otázkou, zda napadené rozhodnutí není z kognice soudu vyloučeno. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřijatelná, domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Podle § 171 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud se před zahájením řízení o tomto vyhoštění zdržo-

val cizinec na území nebo v tranzitním prostoru mezinárodního letiště neoprávněně. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak soud usnesením odmítne návrh, který je nepřijatelný.

Soud vzhledem k vlastnímu vyjádření žalobkyně považoval za nepochybné, že se žalobkyně před zahájením řízení o vyhoštění zdržovala na území České republiky neoprávněně a že, si musela být protiprávnosti svého konání vědoma. Je tedy zřejmé, že podle již citovaného § 171 písm. c) zákona o pobytu cizinců je žalobou napadené rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím orgánu I. stupně z přezkumu vyloučeno, a proto soudem nezbylo než žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout. Soud navíc dodal, že kdyby nebylo uvedené výluky, bylo by nutno považovat žalobu za opožděnou, neboť zákon o pobytu cizinců stanoví k podání žaloby kratší než dvouměsíční lhůtu (§ 172 tohoto zákona).

Výluku ze soudního přezkumu uvedenou v ustanovení § 171 písm. c) zákona o pobytu cizinců nepovažuje soud za protiústavní, resp. v rozporu s čl. 32 Listiny základních práv a svobod ani s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Správní vyhoštění ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva je zákonné, sledující legitimní cíl a nezbytné v demokratické společnosti. Posouzení přiměřenosti tohoto zásahu s ohledem na uzavření manželství a očekávání narození dítěte s občanem České republiky, tj. posouzení nastalé změny skutkového stavu, je možno opětovně dosáhnout pomocí institutů, které zákon o pobytu cizinců zná, a to v rámci tzv. odstranění tvrdosti správního vyhoštění dle § 122 zákona o pobytu cizinců; popř. cestou mimořádných opravných prostředků, neboť ve smyslu

§ 168 a násl. téhož zákona se na toto řízení, až na uvedené odchylky, vztahuje správní řád. Uvedené instituty jsou s to naplnit požadavky čl. 9 a 10 Úmluvy o prá-

vech dítěte, a to počínaje právem na pravidelný styk s dítětem až po právo na opětovné spojení rodiny.

(thá)

576

Ceny: nájemné a úhrada za plnění poskytovaná s užíváním bytu

k § 5 a § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách (v textu též „zákon o cenách“)

k § 11 odst. 3 vyhlášky č. 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu (v textu též „vyhláška o nájemném z bytu“)

Z § 11 odst. 3 vyhlášky č. 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu,^{*)} vyplývá, že cena za užívání výtahu může být mezi pronajímatelem a nájemci sjednána jen do výše ceny obvyklé. Překročení této ceny je sice porušením cenových předpisů, avšak nikoliv takovým, které by bylo možno kvalifikovat podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, neboť se nejedná o cenu úředně stanovenou.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2004, čj. 7 A 72/2001-53)

Věc: Ing. Jan V. v B. proti Ministerstvu financí o uložení pokuty.

Rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně ze dne 24. 1. 2001 byla žalobci v souladu s § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, a s § 17 odst. 1 písm. a) a b) zákona o cenách uložena pokuta ve výši 36 761 Kč z důvodu porušení § 15 odst. 1 písm. a) zákona o cenách, kterého se žalobce dopustil nerespektováním § 5 téhož zákona při účtování nájemného z bytu a úhrady za plnění poskytovaná s užíváním bytu, a to v období od 1. 6. 1998 do 30. 6. 2000.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 4. 2001 bylo v odvolacím řízení uvedené rozhodnutí změněno tak, že pokuta se ukládá podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, a to v celkové výši

23 382 Kč. Z celkové výše pokuty přitom pokutu ve výši 18 382 Kč žalovaný uložil podle § 17 písm. a) citovaného zákona z toho důvodu, že v období od 1. 6. 1998 do 30. 6. 1999 při vyúčtování ceny za užívání výtahu uplatnil žalobce vůči nájemníkům vyšší než maximální cenu podle § 5 zákona o cenách; pokutu ve výši 4000 Kč pak uložil podle § 17 písm. b) citovaného zákona, neboť žalobce v období od 1. 7. 1999 do 30. 6. 2000 při vyúčtování cen služeb uplatnil vůči nájemníkům vyšší než maximální ceny podle § 5 zákona o cenách; a pokutu ve výši 1000 Kč konečně uložil žalobci podle § 17 písm. b) citovaného zákona za to, že v období od 1. 7. 1999 do 30. 6. 2000 při vyúčtování cen služeb uplatnil vůči nájemníkům vyšší než maximální ceny těchto služeb podle § 5 zákona o cenách.

^{*) Zrušena nálezem Ústavního soudu č. 231/2000 Sb.}

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, ve které v první řadě namítal nepřezkoumatelnost té části rozhodnutí, která se týká určení ceny obvyklé za užívání výtahu, neboť podle jeho názoru žalovaný uložil pokutu za překročení maximální ceny za užívání výtahu, přičemž z rozhodnutí nevyplývá, jak k jejímu určení dospěl. Žalobce dále nesouhlasí s názorem žalovaného, že cena obvyklá má být stanovena jedinou konkrétní částkou či matematickým výpočtem ze všech jednotlivých cen, ale domnívá se, že pro stanovení ceny obvyklé je třeba vycházet i z dalších relevantních informací. K tomu žalobce doplnil, že pro stanovení ceny obvyklé je rovněž významná ta skutečnost, zda v ceně za užívání výtahu jsou zahrnuty i odpisy výtahu. Podle žalobce je toto rozhodnutí nepřezkoumatelné i v části, která se týká překročení maximální ceny při účtování nákladů na odečty měřidel a jejich zpracování. Žalovaný totiž konstatoval, že byla překročena maximální cena těchto služeb, přičemž však neuvedl důvody, které jej vedly k tomuto stanovisku. Žalovaný se podle žalobce nevypořádal ani s jeho argumentem, že odečty měřidel a jejich zpracování lze chápat rovněž jako zvláštní službu poskytovanou pronajímatelem (žalobcem) nájemcům, která je sjednána podle § 11 odst. 1 vyhlášky o nájemném z bytu. Stejně tak žalobce zásadně nesouhlasí s daným rozhodnutím v části, která se týká ukládání pokut podle § 17 odst. 1 zákona o cenách. Žalovaný totiž uložil pokutu za to, že při účtování ceny za užívání výtahu uplatnil žalobce vůči nájemníkům vyšší než maximální ceny podle § 5 téhož zákona, a další pokutu za to, že při účtování ceny dalších služeb uplatnil vůči nájemníkům vyšší než maximální ceny podle téhož ustanovení citovaného zákona; v odůvodnění však neobjasnil úvahy, které jej

vedly k uložení pokuty v dané výši. Žalobce upozornil i na nesprávné právní posouzení věci týkající se výkladu ustanovení § 1 odst. 4 zákona o cenách. Tvrdí totiž, že pokud je určitá úhrada upravena zvláštním předpisem, nelze (za její účtování) uložit pokutu podle § 17 téhož zákona. Nesprávné právní posouzení věci spatřuje žalobce dále v otázce porušování cenových předpisů při účtování ceny za užívání výtahu. Nesouhlasí s názorem žalovaného a domnívá se, že cena za užívání výtahu není cenou úředně stanovenou podle § 5 zákona o cenách. Závěrem pak žalobce uvádí, že pokud se nejedná o cenu stanovenou podle § 5, nedochází podle něj ani k porušení § 15 odst. 1 písm. a) téhož zákona. S právním posouzením věci žalobce rovněž nesouhlasí v otázce porušování cenových předpisů podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona o cenách při účtování ceny dalších služeb, neboť, jak dále uvádí, nepovažuje ani v tomto případě ceny uvedených služeb za ceny úředně stanovené podle § 5 zákona o cenách.

Ve svém vyjádření k žalobě se žalovaný věnoval zejména námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů v části, která se týká určení obvyklé ceny za užívání výtahu. V této souvislosti uvedl, že podkladem pro rozhodnutí žalovaného byly výhradně písemnosti, které byly součástí zasláního spisu od orgánu I. stupně; s těmi měl žalobce možnost se podrobně seznámit, vyjádřit se k nim, popřípadě navrhnout jejich doplnění. Dále žalovaný zdůraznil, že spis obsahuje dostatek podkladů pro určení ceny obvyklé a že náklady na odečty měřidel podle jeho názoru nemají charakter nákladů vynaložených na konkrétní službu. K námitce týkající se výše ukládaných pokut podle § 17 odst. 1 zákona o cenách pak žalovaný

uvedl, že porovnával výši pokut s možným získaným neoprávněným majetkovým prospěchem a pokuty uložil v částce, která je podstatně nižší než tento prospěch.

Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Soud se nejprve zabýval otázkou uložení pokut podle § 17 odst. 1 písm. b) zákona o cenách. K tomu zejména uvádí, že úvaha týkající se uložení pokuty musí vycházet z kritérií v právním předpise k tomu určených. Pokud cenové kontrolní orgány podle § 17 odst. 1 zákona o cenách zjistí, že došlo k porušení cenových předpisů podle § 15 tohoto zákona, uloží prodávajícímu nebo kupujícímu pokutu. Podle § 17 odst. 2 téhož zákona přihlednou cenové kontrolní orgány při určování výše pokuty podle odstavce 1 písm. b) citovaného ustanovení zejména k době trvání protiprávního jednání, míře zavinění a rozsahu poškození kupujících nebo prodávajících. Jak patrně, ustanovení § 17 odst. 2 zákona o cenách uvádí demonstrativní výčet kritérií pro stanovení výše pokuty. Dává-li právní předpis správnímu orgánu pro určení výše pokuty k dispozici výslovně určitá kritéria, je třeba, aby se jimi správní orgán zabýval.

V odůvodnění rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 24. 1. 2001 je k uložení pokuty ve výši 5000 Kč (celková výše 36 761 Kč) toliko uvedeno, že pokuta byla uložena s přihlédnutím k době trvání zjištěného stavu a rozsahu poškození; v odůvodnění však chybí nejen další kritérium (míra zavinění), ale především dostatečné odůvodnění všech

kritérií. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného o odvolání pak vyplývá, že žalovaný pro stanovení výše pokuty, která je podle něj uložena při spodní hranici možného rozsahu, přihlížel k míře zavinění, k době trvání protiprávního jednání i k tomu, že účastníkovi řízení by po zaplacení vznikl neoprávněný majetkový prospěch. V odůvodnění rozhodnutí pro stanovení pokuty ve výši 1000 Kč, která je podle žalovaného rovněž uložena na spodní hranici možného rozsahu, je dále toliko uvedeno, že žalovaný přihlídl k zákonným kritériím uvedeným v § 17 odst. 2 zákona o cenách. Institut správního uvážení s ohledem na jeho možnou přezkoumatelnost ve správním soudnictví, ale i s ohledem na jeho srozumitelnost pro účastníky řízení, vyžaduje, aby se správní orgán výslovně zmínil o všech v demonstrativním výčtu uvedených kritériích a dostatečně je odůvodnil. Dále je nezbytné objasnit, která další v demonstrativním výčtu výslovně neuvedená kritéria byla vzata v úvahu, a pokud nikoliv, z jakého důvodu k nim správní orgán nepřihlížel. Vzhledem k tomu, že správní orgány výše uvedený postup neakceptovaly, přisvědčil Nejvyšší správní soud žalobci a konstatoval, že se jedná o vadu řízení.

K námitce týkající se nesprávného právního posouzení věci při výkladu § 1 odst. 4 zákona o cenách soud nejprve připomíná, že podle tohoto ustanovení se zákon nevztahuje na odměny, úhrady, poplatky, náhrady škod a nákladů a úroky, upravené zvláštními předpisy. Ač není v žalobní námitce přímo uvedeno, že se jedná o výklad ve vztahu k nájemnému z bytu, dovozuje soud tuto skutečnost z celého řízení v dané věci. Soud dále konstatuje, že pro dostatečný a uspokojivý výklad právních norem zpravidla nepostačuje použít metody

jazykové, nýbrž že je nutno využít i metody další a výsledný závěr se musí jevit jako průnik všech v úvahu přicházejících metod. Jelikož samotný zákon o cenách zmocnil k vydání vyhlášky o nájemném z bytu, bylo by nelogické a úmyslu zákonodárce odporující, kdyby na jeho základě vydaná prováděcí vyhláška byla z použití zákona vyloučena. Na tom nemění nic ani skutečnost, že zmocňující ustanovení bylo ze zákona o cenách později vypuštěno a nahrazeno jiným (k tomu srov. nález Ústavního soudu č. 3/2000, Sb. ÚS, sv. č. 18, nález č. 93). Ostatně existence předpisu upravujícího pouze způsob určení maximální výše cen bez jakékoliv možnosti jejich kontroly se za této situace z pohledu soudu jeví jako nesmyslná, neboť argumentem *reductio ad absurdum* by z tohoto vyplývalo, že vyhláška by toliko určila, v jaké výši má být stanoveno nájemné z bytu a úhrady za plnění poskytované s užíváním bytu, avšak tato povinnost by nemohla být vymáhána, resp. nemohlo by být kontrolováno její dodržování, což by následně umožnilo pronajímatelům stanovit nájemné v jakékoliv výši. Tomuto výkladu svědčí i skutečnost, že nájemné je zařazeno výměrem Ministerstva financí č. 01 do seznamu zboží, s nímž výslovně počítá zákon o cenách. Na základě výše uvedených interpretací proto soud dovozuje, že pokud je určitá úhrada upravena zvláštním předpisem, nemusí být za takovéto formulace zákona (ustanovení § 1 odst. 4 zákona o cenách) bez dalšího vyloučeno, aby se podle daného zákona postupovalo, resp. se podle něj ukládaly pokuty. Konkrétně pro vztah zákona o cenách a vyhlášky o nájemném z bytu platí, že citovaný zákon se na vyhlášku vztahuje a za její porušení lze podle tohoto zákona ukládat sankce. V této námitce proto soud žalobci nepřisvědčil.

Společně k námitce týkající se nesprávného právního posouzení účtování ceny za užívání výtahu a námitce týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů při určení ceny obvyklé soud uvádí, že podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o cenách, které bylo podkladem pro rozhodnutí o uložení pokuty, prodávající poruší cenové předpisy, jestliže prodává za cenu vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu v souladu s § 5. Jelikož v předpisech nebo rozhodnutích není stanovena regulace ceny pro užívání výtahu, tedy cena této služby (cena výtahu), a tuto službu poskytuje sám pronajímatel, vyplývá z ustanovení § 11 vyhlášky o nájemném z bytu, že cena za užívání výtahu se sjednává do výše cen obvyklých v místě a čase plnění. Ustanovení § 5 zákona o cenách, které žalobce údajně porušil, pak uvádí, že úředně stanovené ceny jsou ceny určeného druhu zboží stanovené cenovými orgány jako maximální, pevné nebo minimální, nebo místními orgány jako maximální, a doplňuje, že maximální cena je cena, kterou není přípustné překročit; pevná cena je cena, kterou není přípustné změnit; a minimální cena je cena, kterou není přípustné snížit. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že má-li se jednat o cenu maximální, je třeba, aby se jednalo o cenu určeného druhu zboží, a především, aby ji stanovil cenový orgán. Protože cena za užívání výtahu takovýmto rozhodnutím cenového orgánu stanovena nebyla, není cena obvyklá (tedy cena za užívání výtahu) zároveň i cenou maximální v kontextu ustanovení § 5 zákona o cenách a žalobce nemohl porušit jeho § 15 odst. 1 písm. a). V této námitce soud proto žalobci přisvědčil a konstatuje, že se jedná o nesprávné právní posouzení věci; rozhodnutí je proto v této části nezákonné. Soud však dále poznamenává, že § 11

odst. 3 vyhlášky o nájemném z bytu v případě, že některé služby poskytuje sám pronajímatel (což je i případ výtahu), stanoví, že v takovém případě se ceny sjednávají jen do výše cen obvyklých v místě a čase plnění. Z tohoto podle soudu vyplývá, že cena za užívání výtahu může být sjednána právě jen do výše ceny obvyklé. V případě překročení ceny obvyklé pak dochází k porušení cenových předpisů, avšak takové porušení cenových předpisů nelze podřadit pod ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) zákona o cenách.

K námitce týkající se samotného určení ceny obvyklé soud doplňuje, že z odůvodnění rozhodnutí vyplynulo, že žalovaný stanovil průměrnou cenu za užívání výtahu aritmetickým průměrem cen za užívání výtahů a na základě provedené analýzy dospěl k závěru, že zjištěné ceny převyšující částku 596 Kč/osoba/rok mají marginální význam. Z těchto závěrů poté žalovaný dovodil, že jako cenu obvyklou je možno akceptovat cenu maximálně ve výši 596 Kč/osoba/rok. Takováto úvaha dovozující, že právě ceny převyšující danou částku mají marginální význam, a následně vedoucí k závěru, že cena v této výši je cenou obvyklou (navíc beroucí v potaz nahodile vybrané domy), se tak nutně jeví jako nepřezkoumatelná. Soud proto konstatuje, že není-li právní normou stanoven mechanismus určení ceny obvyklé a k jejímu určení je povolán správní orgán, je třeba k určení ceny obvyklé přistupovat se zvláštním zřetelem a její výši určovat na základě objektivních kritérií a tak, aby závěry správního orgánu vedly ke spolehlivému úsudku a bylo možno způsob jejího určení a samotnou výši ceny obvyklé přezkoumat. Vzhledem k tomu, že žalovaný takto nepostupoval, se tedy jedná o vadu řízení. Soud proto přisvědčil

žalobci i v této námitce a rozhodnutí shledal v dané části nepřezkoumatelným.

K dalším námitkám, zda cena obvyklá má být stanovena jedinou konkrétní částkou či matematickým výpočtem, případně zda je třeba vycházet z dalších relevantních informací, soud uvádí, že zasahovat do výběru kritérií nebo určovat, ke kterému z kritérií má správní orgán pro určení ceny obvyklé přihlížet, mu nepřísluší a nechává výběr kritérií na správním orgánu, přičemž však opakuje, že tato kritéria musí vést ke spolehlivému a objektivnímu závěru. Rovněž k námitce, zda je třeba odpisy výtahu zahrnout do ceny za užívání výtahu, soud připojuje, že mu o této námitce nepřísluší rozhodovat, neboť je povolán k přezkoumání zákonnosti, a nikoliv k určování ceny obvyklé a jejích složek.

Nejvyšší správní soud se z důvodu podobnosti a vzájemné provázanosti vyjádřil společně rovněž k námitkám týkajícím se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí v části, která se věnuje překročení maximální ceny při účtování nákladů na odečty měřidel a jejich zpracování, a k námitkám týkajícím se nesprávného právního hodnocení nákladů odečtů měřidel, jejich zpracování a rozúčtování. K tomu konstatuje, že ustanovení § 11 odst. 1 vyhlášky o nájemném z bytu uvádí, že v nájemném nejsou zahrnuty ceny služeb. Ve výslovném výčtu v rámci tohoto ustanovení náklady na odečty měřidel a jejich zpracování a rozúčtování mezi službami uvedeny nejsou, nicméně lze je případně jako tzv. další služby pronajímatele s nájemcem dohodnout. Soud proto přisvědčil žalobci v námitce, zda lze tyto náklady sjednat na základě vzájemných dohod mezi pronajímatelem a nájemcem, a v této námitce shledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Ob-

dobně lze podle soudu samozřejmě sjednat i náklady na správu domu, do kterých by tato položka mohla být zahrnuta. Avšak pro případy, kde by takovéto náklady dohodou sjednány nebyly, není žalobce s ohledem na citované ustanovení vyhlášky oprávněn k rozúčtování nákla-

dů, a považoval-li žalovaný tuto okolnost za cenovým předpisům odporující, citovaná ustanovení zákona či vyhlášky neporušil. V těchto námitkách proto soud žalobci nepřisvědčil.

(*uch*)

577

Daň z příjmů právnických osob: zdanění úroků z úvěrů podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění

k § 25 odst. 1 písm. w), § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 36 odst. 1 písm. b) bodu 1, § 37 a § 38d odst. 2, 3 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném pro zdaňovací období roku 2001 a 2002

k čl. 3, 10 a 11 Smlouvy mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů a majetku, vyhlášené pod č. 32/1994 Sb. (v textu též „smlouva s USA“)

k čl. 3, 10 a 11 Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Nizozemským královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů a z majetku, vyhlášené pod č. 138/1974 Sb. (v textu též „smlouva s Nizozemím“)

k čl. 31 a 32 Vídeňské úmluvy o smluvním právu, vyhlášené pod č. 15/1988 Sb.

Posuzovala-li se daňová povinnost související s úvěrovými smlouvami ve zdaňovacím období r. 2001 a r. 2002 na základě § 37 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů, které jednoznačně vymezují pojmy „úroky“ a „dividendy“, není důvod k užití doplňkových výkladových prostředků podle Vídeňské úmluvy o smluvním právu. Odpovídají-li vyplácené úroky vymezení tohoto pojmu v mezinárodních smlouvách, podléhají zdanění ve státě jejich příjemce.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2005, čj. 2 Afs 108/2004-106)

Věc: Společnost s ručením omezeným A. proti Finančnímu ředitelství v Českých Budějovicích, o daň z příjmů právnických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, o kasační stížnosti žalovaného.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 19. 5. 2004 zrušil k žalobě žalobce rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2004 a dvě rozhodnutí Finančního úřadu v Táboře ze dne 28. 4. 2003; těmito rozhodnutími byla žalobci přede-

psána daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou za zdaňovací období roku 2001 a roku 2002 ve výši 1 827 233 Kč. Krajský soud posuzoval, zda se zřetelem na mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění lze považovat nadměr-